

Links de brandende Paterskerk, daarnaast slaan de vlammen uit het Franciscanerklooster.

Foto: archief Franciscanen.

EEN EEUW NA DE VENRAYSE RAMP

Jaques Penris

Het is precies een eeuw geleden dat in twee uur tijd het Franciscanerklooster en de Paterskerk in Venray volledig uitbrandden. Het begon in een doorloop tussen de bibliotheek en de sacristie van de kerk.

Door de westenwind woedde de brand eerst in de bibliotheek, en vervolgens het klooster. Terwijl daar alle aandacht op gericht was, vrat het vuur zich ongezien ook in het dak van de kerk een weg. Gelukkig kon er met hulp van velen nog heel wat uit de kerk gered worden. Dat lukte door de sterke rookontwikkeling niet met de inhoud van de bibliotheek en in mindere mate

met het klooster. De geblakerde resten werden veel gefotografeerd, de brand zelf niet. Niet verwonderlijk voor een tijd, dat het hebben van een fototoestel een haast onbetaalbare luxe was. In het kloosterarchief, nu ondergebracht in Het Utrechts Archief, was slechts één fotootje (zie boven) van 5 bij 5 centimeter te vinden van de brand zelf. Links de kerk, rechts het klooster. De ramp van 1925 bracht de gemeente Venray tot het inzicht dat de brandweer onvoldoende was uitgerust om dergelijke branden te bestrijden. Twee jaar later had Venray daarom een echt motorspuit.

Lees een verslag van de ramp op pagina 5.

ANWB AutoMaatje gaat vrijdag 19 september om 13.00 uur officieel van start in Venray. Die middag wordt de eerste rit uitgevoerd in Venray. Er zijn voldoende vrijwilligers die bereid zijn om tegen de onkostenvergoeding ouderen of minder mobiele mensen naar een afspraak of winkel te begeleiden.

De werkgroep Vervoer van Gehandicapten Platform Venray (GPV) heeft samen met vrijwilligersorganisatie Match, de gemeente Venray en de ANWB de voorbereidingen hiervoor nagenoeg afgerond. Ritten aanvragen kan onder meer via automaatjevenray@gmail.com. Actuele informatie is te vinden op de websites van Match en het Venrayse gehandicaptenplatform.

COLOFON

De Schakel is het informatieblad van de Centrale van Seniorenverenigingen Venray. De Schakel verschijnt 10x per jaar in een oplage van 3000 exemplaren en is óók te lezen op www.cvs-venray.nl. Los abonnement: € 18,- per jaar, te bestellen via het secretariaat. De volgende Schakel verschijnt op vrijdag 26 september.

Aanleveren kopij: uiterlijk dinsdag 9 september

Via e-mail: schakel@seniorenvenray.nl of

Postadres: Stichting Centrum De Kemphaan, Kennedyplein 1, 5801 VH, Venray. Onder vermelding van De Schakel.

Aanleveren advertenties: uiterlijk dinsdag 9 september

Via e-mail: schakel@seniorenvenray.nl

Dit is tevens het adres voor informatie over voorwaarden en tarieven van advertenties.

Coördinator: Leo Heldens, tel. 06 5733 0312.

Redactie:

Henk Raedts, voorzitter.

Ron Koenen, hoofdredacteur

E-mail: ron@koenenmediaencommunicatie.nl

Jaques Penris, Gé Peterink, Jan-Hein de Wit en Leo Broers

Redactiesecretariaat:

Henk Classens, Castelostraat 4, 5811 AP Castenray,

E-mail: hjm.classens@gmail.com

Drukwerk: Multicopy Venray.

De Schakel wordt mede mogelijk gemaakt door financiële steun van de gemeente Venray.

DAGTOCHTEN ZANDSCULPTUREN

De activiteitencommissie van KBO Venray hield op 3 en 17 juni twee busreizen naar de zandsculpturen in Garderen. Beide stonden in het teken van cultuur, natuur en gezellig samenzijn.

De dag begon bij kaasboerderij De Weistaar, een klein museum en een streekproductenwinkel in Maarsbergen. Daarna vervolgde de reis via een mooie route over de Veluwe naar Garderen, waar een lunch werd geserveerd. Aansluitend bezochten de deelnemers het Zandsculpturenfestijn, dat dit jaar in het teken stond van 750 jaar Amsterdam. Ook werden de beelden- en de bloementuin bewonderd. Seniorenverenigingen die een vergelijkbare reis willen maken, kunnen contact opnemen via activiteitencommissie@kbovenray.nl

AVOS NAAR HORST

Seniorenvereniging AVOS bezoekt op 11 en 12 september de Lambertuskerk in Horst. Dese is na de oorlog gebouwd naar een ontwerp van Aphons Boosten. De kerk heeft een atrium en veel gebrandschilderde ramen en houten beelden van onder andere de Meester van Elsloo. Gids Jacques Kelleners neemt de AVOS-leden mee naar de crypte onder de toren waar de schatkamer en expositieruimte is ondergebracht. De rondleiding begint om 14.00 uur.

Last van uw voeten, benen, heupen of onderrug?

•Steunzolen •Siliconen ortheses •Schoenadvies

Podologie Heide (Venray)

PodoSense **Tel: 0478-746001**
Heidseweg 48 www.podosense.nl
5812 AB Heide info@podosense.nl

WELKOM OP LANDGOED EN NATUURBEGRAAFPLAATS WEVERSL0

- Wandel vrij rond door het prachtige bos
- Ontdek de voordelen van natuurbegraven
- Reserveer een eeuwige grafplek in de natuur

voor info over openingstijden en afspraken zie:

www.weverslo.nl

Natuurbegraafplaats Weverslo • Janslust 11 Heide
0478 - 515721 • natuur@weverslo.nl

Blind

Er is een leuk filmpje van het tv-programma Klokhuis waarin wordt uitgelegd wat 'ziende blind' is. In dat programma worden zulke moeilijke kwesties altijd positief (en humoristisch) benaderd. Een jongen is ziende blind als hij achter één meisje aanloopt, die niets van hem wil weten en niet ziet dat hij omgeven wordt door allerlei andere leuke meisjes. "Eej gast! Jij bent ziende blind!"

De uitdrukking is bekend, maar intrigerend is of het omgekeerde ook bestaat. Niet ziende blind, maar blind ziende. Die gedachte komt naar voren bij het beschouwen van het leven van bijvoorbeeld Stevie Wonder. Hij werd blind geboren in een milieu van armoede en sociale wantoestanden. Op zijn zevende zat hij achter de piano en niet veel later zong hij in een kerkkoor en leerde diverse instrumenten bespelen. En zo zijn er wel meer voorbeelden, zoals Ray Charles en Andrea Bocelli.

De combinatie van muziek en beeld is een van de krachtigste relaties in ons bewustzijn. Zou het zo zijn dat mensen die blind zijn bij muziek sterke beelden kunnen oproepen, alsof ze kunnen zien? Ik weet het niet. Maar 'beelden' hoeven we ook niet letterlijk te nemen.

Niet ziende blind, maar blind ziende. Zien is meer dan wat de ogen van buiten naar binnen brengen. Om dat beter te begrijpen, kunnen we terecht bij Jules de Corte. Deze bijzondere tekstschrijver werd een eeuw geleden geboren in Deurne. Het gezin telde twaalf kinderen. Zijn vader was een strijdbare socialist en trad op als stakingsleider. Kritiek

Jules de Corte, een blind ziende. Foto: Collectie Anefo, Nationaal Archief.

op het 'grootkapitaal' en op 'hoge heren' had Jules de Corte dus van geen vreemde. De blindheid van Jules de Corte bracht hem ver. Hij werd een begenadigd pianist en een hele goede tekstschrijver en componist.

Dat Jules de Corte wel degelijk zien-de was, blijkt uit veel van zijn teksten. *'Ik zou wel eens willen weten:*

waarom zijn de mensen zo moe? Misschien door hun jachten en jagen. En misschien door hun tienduizend vragen. En ze zijn al zo lang onderweg naar de vrede toe – Daarom zijn de mensen zo moe.'

In zijn teksten is kritiek op de maatschappij veelvuldig aanwezig. Maar altijd is er de romantiek om het niet al te zwaar te maken, zoals in de grappige tekst *'Het leven is een pijp kaneel'*, waarvan in het laatste couplet bij verrassing wijsheid opduikt.

'Het leven is zoals je het ziet. Voor de os een last en voor de nachtegaal een lied. En het geluk is heus geen zaak van arm of rijk zijn. Omdat we

allemaal gelijk zijn. Alleen, de een die pikt dat wel en de ander niet. Dus het leven is zoals je het ziet.'

De mensen van mijn generatie kennen allemaal wel *'Hallo Koning Onbenul – Jij decadente held – Hé hé, Koning Flauwekul – De pens is voor het vreten en de zak is voor het geld'*. Hier verloochent hij bepaald niet zijn herkomst en hij ziet (!) de toenemende decadentie: *'Ik zie jou bijna elke dag, waar ik mij keer of wend'*. Uit veel van zijn teksten blijkt dat hij ziet wat er in de opkomende welvaart op de loer ligt: consumen-tisme, onverschilligheid en rijkdom. Velen waren blind voor dit gevaar van teloorgang van sociale waarden, maar deze blinde niet!

Hij zag veel: *'Het leven is een pijp kaneel'*.

Jan-Hein de Wit

(janheindewit@planet.nl)

TWORBY TESTDAG BIJ DEKKERS TWEEWIELERS

Dekkers Tweewielers in Wanssum houdt op woensdag 17 september weer een Tworby Testdag. Tussen 14.00 en 17.00 uur kunnen bezoekers aan de Gagel 12 kennismaken met de Tworby balansmodule, die van vrijwel elke (elektrische) tweewieler een stabiele driewielers maakt.

Deze innovatieve oplossing biedt uitkomst voor mensen die onzeker zijn geworden op de fiets, bijvoorbeeld door moeite met op- en afstappen. Tworby maakt het mogelijk om veilig en zelfstandig te blijven fietsen, zonder afscheid te nemen van de vertrouwde fiets. Tijdens de testdag is er professionele begeleiding aanwezig. Dekkers Tweewielers is officieel Tworby-dealer en heeft ruime ervaring met aangepaste fietsen. Aanmelden is niet nodig.

Open huis Kapstok

Logeerhuis Kapstok houdt op zaterdag 30 augustus van 14.30 tot 16.30 uur open huis in het gebouw Bergweg 300 Venray (Schuttersveld), vierde etage.

Ontdek de nieuwe Ligier JS50 en Myli

Airco - Stuurbeheersing - Apple Carplay / Android auto

Maak een afspraak voor een gratis proefrit

WEJEBE Blitterswijk bv
Berkenstraat 18 • 5863 AH Blitterswijk
Tel: 0478 532 444 • www.wejebe.nl

DE SCHAKEL EN VERENIGINGSNIEUWS

Secretaris Marij Koch van de Vereniging van Oostrumse Senioren (VOS) vroeg enkele weken geleden naar het beleid van de redactie betreffende verenigings- nieuws. De vroegere agendapagina was verdwenen en is niet teruggekeerd. Met de nieuwe styling van De Schakel is de herinvoering op de achtergrond geraakt.

Niettemin: wat ingestuurd werd, werd steeds meegenomen in De Schakel. Tenslotte is De Schakel een informatieblad voor de ouderen: zij moeten erin kunnen lezen waar de Centrale van Seniorenverenigingen (officieel de uitgever van het blad) en aangesloten ouderenverenigingen mee bezig zijn en aan welke activiteiten ze kunnen deelnemen. Het publiceren van verenigings- en activiteitsnieuws zal heringevoerd worden. In welke vorm staat nog even ter discussie binnen de redactie. Maar verenigingen die iets te melden hebben op het gebied van activiteiten, uitstapjes, lezingen en dergelijke, kunnen altijd ruimte krijgen. In een volgende Schakel zal dit aangekondigd worden.

Marij Koch had ook vernomen dat activiteiten alleen worden gemeld als ook niet-leden mee kunnen doen. Dat is niet juist. Ook een lezing of voorlichting voor enkel eigen volk, kan vermeld worden. Immers: we leren van elkaar; de lezing van Jan Pieterse over Klaas Vaak (gefantaseerd) kan ook reden zijn voor een andere afdeling, om Pieterse uit te nodigen. Waar de redactie sparsamer mee is zijn verslagen van uitstapjes en gezellige middagen. Vaak is het een herhaling, in de verleden tijd, van de aankondiging. Niettemin: als een vereniging iets heel interessants heeft bezocht en er een leuke foto van is gemaakt, kan dit aanleiding zijn voor een apart verhaal, of zelfs een foto op de voorpagina. Zie het laatste voorbeeld van de AVOS-bezichtiging van Heerlen. De redactie is elke maand op zoek naar een mooie voorpagina-foto, dus: wie weet komt die uit uw koker.

OV-sprekkuur in bibliotheek

Wist u dat veel OV-bedrijven speciaal voor ouderen verschillende kortingen en voordeelabonnementen bieden? Daarnaast bieden regionale vervoersbedrijven hun eigen specifieke kortingen. Meer informatie hierover is verkrijgbaar tijdens het gratis OV-inloopsprekkuur op woensdag 10 september van 10.00 tot 11.30 uur in de bibliotheek, Goudenleeuwpad 3 in Venray. U kunt ook dagelijks bellen ook met één van de OV-ambassadeurs via tel: 077-2052001.

Warme en personeelsgerichte dementiezorg bij Zorghuis Smakt

Hestia Zorg biedt ouderen met dementie en geheugenproblemen een geborgen thuis om te wonen en te leven. In onze kleinschalige zorghuizen, waaronder die van Zorghuis Smakt, is de sfeer gemoedelijk en staan onze zorgprofessionals dag en nacht klaar voor bewoners en hun familie. Samen organiseren we zorg op maat, waarbij we vooral kijken naar wat onze bewoners wel kunnen en waar zij energie en levensvreugde uit halen.

Meer informatie of een rondleiding
085 - 808 7040
info@hestiazorg.nl
www.hestiazorg.nl

ALARM: KLOOSTER EN PATERSKERK IN VLAMMEN

Jaques Penris

Honderd jaar geleden, op 27 november 1925, brandde klooster en kerk van de paters Franciscanen in Venray tot de grond toe af. Venray sidderde bij deze tijding. In de Tilburgse Courant, waar de overste van de Minderbroeders zetelde, stond onderstaand verslag.

‘Uit Venray wordt geseind: Om vijf uur gisteravond werd de rust van ons dorp plotseling verstoord door het maken van alarm en het geroepe van brand. Toen de bewoners van de Patersstraat, de Langstraat enzovoort op deze alarmsignalen hun huizen uitsnelden, konden ze terstond den geheelen omvang van de ramp overschouwen: het Patersklooster stond in lichtlaaie. De vlammen sloegen naar alle zijden uit; dikke rookkolommen, waarin de vlammen hoog lekten, kronkelden zich de lucht in en werden dan door den wind naar omlaag de omliggende straten ingedreven. Het geheele dorp was nu weldra op de been en ieder spoedde zich naar de plaats des onheils. De Venraysche brandweer was terstond nadat het vuur was uitgebroken met twee groote spuiten ter plaatse en begon terstond met water te geven uit de Paterskuil aan den St. Antoniusweg. Met verschillende stralen werd het vuur bestreden, daar ook enkele slangen op de waterleiding van het gymnasium, tegenover de kerk liggend, waren aangesloten. De vuurzee kon men echter niet meester worden, vandaar dat ook de spuiten van de omliggende gehuchten werden gerequireerd en hulp werd gevraagd aan den brandweer te Venlo, welke met een motorspuit om half zeven alhier arriveerde. (men bedenke, het had gesneeuwd,

Klooster en kerk brandden helemaal af. Foto: archief Franciscanen.

de wegen waren glad. RedDS)

Het was ‘n droevig schouwspel. Venray zag zijn oud Patersklooster, dateerend uit de 16e eeuw, waarmee het zoo vertrouwd is geraakt en dat het voor geen geld ter wereld zou willen missen, in enkele uren door het vuur verwoest worden. Er waren heusch geen handen tekort, om de Paters te helpen. Uit het klooster werd veel van den inboedel gered. Met deze reddingspogingen moest men echter staken, omdat er levensgevaar begon te dreigen.

Ook de kerk

Dan klonk ineens het geschreeuw; „de kerk gaat branden”, welk ‘n schok van angst en ontroering door de menschenmenigte deed huiveren. Het dak van de kerk, welke naast het klooster is gebouwd, had vlam gevat, vurige slangen begonnen zich langs de goten te kronkelen en den toren te omslingeren. De brandweer toog met nog meer krachtsinspanning aan het werk, om dit onheil te voorkomen. Gelukkig had men te voren Ons Heer in veiligheid gebracht; den

Kruisweg had men reeds gered, alle schilderijen, beelden, stoelen en banken waren de kerk uitgedragen. De brandweer, hoezeer haar werk boven alles is verheven, kon tegen de vuurzee niets uitrichten. Weldra stortte dan ook de toren met donderend geraas ineen en viel door het dak beneden in de kerk. Het orgel, dat het vorig jaar nog geheel vernieuwd was, werd geheel vernield. Uit het tempelgebouw raasden van allen kanten de vlammen, welke den omtrek in verre wijdte in rossigen gloed zetten. Enkele kale muren zijn nu nog overgebleven, die in het karijge schijnsel van enkele lantaarns grillige, bange schaduwen over de Laan en Paterskerk werpen. De brand is ontstaan in de kloosterbibliotheek waarvan de waardevolle boekenverzameling (*bijna 10.000 boeken, redDS*) een prooi der vlammen is geworden. Gelukkig was de wind van het gymnasium af, dat, zooals gezegd, tegenover de kerk en het klooster ligt. Dit bleef dan ook behouden. Kerk en klooster waren verzekerd. De schade wordt geschat op 300.000 gulden.’

Open
**ZONDAG
7 SEPT.**

11.00 - 17.00 uur

**5% EXTRA
KORTING**

Bij inlevering van deze coupon
5% extra korting op relaxfauteuils.

Bezoek **Nederlands'**
GROOTSTE showroom:
met alles voor je
vloeren en ramen.

**SALE
15%**
*Korting**
1 sept t/m 28 sept.

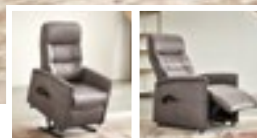
**STOELEN
OP MAAT**

~~€2295~~
€1795
direct leverbaar

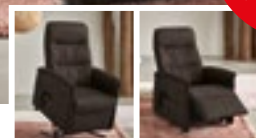

~~€1695~~
€1295
direct leverbaar

FLORENCE

Leder: 71 Torro Vulkan
2 motorig | opstahulp

SIENNA

Stof: 13 Nevada Mocca
1 motorig | opstahulp

Samen relaxen?

25%

korting bij aankoop van
2 relaxfauteuils

ledere **vrijdag**
tot **20.30 uur**
geopend

Vele fauteuils **UIT VOORRAAD LEVERBAAR.**

Ook met **STA-OP HULP! BINNEN 24 UUR THUISBEZORGD**

VRAGEN? BEL ONS: 085 8888 001
Beerseweg 10a | 5431 LC CUIJK
navigatie kies: heiligenberg

* Acties geldig vanaf €850,-
en alleen op de producten.
Niet i.c.m. andere acties.
** Arte behang uitgesloten
van de lopende acties

binnen en buiten gewoon
www.hofmansathome.nl

hofmans
AT HOME
SINDS 1964

HEBBEN WE STRAKS WEER EEN BB?

Jaques Penris

Nederland ontwaakt. De tijd dat minister-president Colijn, voor het begin van de Tweede Wereldoorlog het volk geruststelde met de woorden 'Ga nu gerust slapen' zijn we alweer gepasseerd. Dus: haal een noodpakket in huis.

Het land schiet in rap tempo in de verdediging. Niet met simpele bunkertjes langs een defensiekanaaltje, zoals eind jaren '30 voldoende werd geacht, maar met tanks, raketten, drones en meer modern oorlogstuig, waar we sinds 1990, toen de communistische wereld instortte, vanaf dachten te zijn.

De oorlog in Oekraïne heeft ons wakker geschud. Het geweld van Israël houdt ons uit de slaap. Het bombarderen van 'kernwapenfabrieken' in Iran door de Verenigde Staten heeft ons uit bed doen springen. Moeten we straks weer 'onder de tafel' kruipen?

De kelders in kan nauwelijks meer, moderne huizen hebben meestal alleen een enge kruipruimte. Dan moeten er dus snel schuilkelders worden aangelegd. En als het dan toch misgaat? Dan moet er een organisatie komen die mensen redt, branden blust en puin opruimt. Die meet of er gevaarlijke gassen in de lucht hangen of atoomstraling heerst. Dat kan de brandweer niet allemaal aan. Kortom: het wordt weer tijd voor de BB: Bescherming Bevolking.

Koude Oorlog

Ouderen onder ons kennen de BB vast wel en zijn er mogelijk, net als ik, bij geweest. Na de Tweede Wereldoorlog ontstond de Koude Oorlog: West-Europa en de Verenigde Staten waren bang dat Rusland, de Sovjet-Unie, nog meer landen

De BB-ploeg van Heide in 1955. Foto RooyNet.

dan Polen, Roemenië, Bulgarije en Hongarije onder 'de knoet' wilde brengen. Oost-Duitsland ontstond in 1953. In 1956 sloegen de Russen een opstand in Hongarije hardhandig neer, twaalf jaar later die in Tsjecho-Slowakije. Een kernoorlog dreigde.

Nederland vreesde voor een Derde Wereldoorlog. De brave burgers moesten daar klaar voor zijn. Al in 1952 werd de Bescherming Bevolking opgericht om die beschutten-de deken uit te vouwen. Een oorlog was niet, zoals vroeger, een gevecht tussen legers. Burgers werden slachtoffers op grote schaal. Jongeren, die niet 'in dienst' (van het leger) hoefden, kregen een oproep van de BB om 'vrijwilliger' te worden. Weigeren kon nauwelijks. Zij moesten als het fout ging vrouwen en kinderen redden, de bevolking informeren en evacueren, noodopvang regelen, voedsel en water verdelen, wegen herstellen en overal helpen waar nodig was. Ik werd opgeleid als lid van de ABC-groep, die bij 'Atomische, Biologische en Chemische oorlogsvoering' in actie moest komen. Overal kwamen schuilkelders, iedereen moest thuis een noodpakket hebben voor

de eerste week. Met gasmaskers. Toen bestond nog het idee dat u het beste onder de trap kon schuilen als een atombom viel. En dat u het beste kon wachten tot de radioactieve straling (fall-out) was verminderd. Dat die straling jaren aanhoudt, was niet duidelijk.

Hele hordes mannen en vrouwen hebben jaren geoefend. Tot duidelijk werd dat die oorlog er nooit zou komen. En toen jaren erna, rond 1990, de Sovjet-Unie uiteenviel, was het BB-leger al ontmanteld.

Noodpakket

- Het noodpakket toen: levensmiddelen die zo gegeten kunnen worden (noodbiscuits, gesteriliseerde melk, suiker en vruchtensappen). Enige conserven (ook vis- en vlees), zuigelingenvoedsel voor de baby.
- Schrijver Harry Mulisch maakte in 1961 in een satirisch artikel helder hoe absurd en knullig de brochures aan de bevolking waren over wat mensen en BB zouden kunnen doen ter bescherming. Sindsdien had de organisatie zwaar ingeleverd aan geloofwaardigheid. De BB was, in de ogen van velen, net zo simpel als de woorden van Colijn in 1936.

BIEB BIEDT OVERSTAP WINDOWS 11

Vanaf oktober 2025 stopt Microsoft met de ondersteuning van Windows 10. Dit programma krijgt dan geen beveiligingsupdates meer.

Voor veel gebruikers roept dit vragen en onzekerheid op: 'Is mijn computer nog geschikt? Moet ik wel overstappen?' Om inwoners van Venray hierbij te helpen, organiseert de bibliotheek in Venray gratis inloopsprekuren. Tijdens deze bijeenkomsten kunnen bezoekers zonder afspraak terecht met vragen over de overstap, de aanschaf van een nieuw apparaat of het veilig houden van hun huidige systeem. Medewerkers van EClicker geven onafhankelijke informatie en denken mee over passende oplossingen. De spreekuren vinden plaats op woensdag 3 september, maandag 8 september en vrijdag 19 september 2025, telkens van 13.30 tot 15.30 uur, op het Ontwikkelplein in de Bibliotheek Venray.

MINIFESTIVAL IN TEKEN DEMENTIE

Op zaterdag 20 september houdt stichting Venray Dementievriendelijk haar jaarlijkse Minifestival, een informatiemarkt op het gebied van zorg en welzijn voor mensen met dementie.

Het evenement vindt plaats op het Schouwburgplein van 11.00 tot 16.00 uur en staat in het teken van het thema 'Samen Muziek Maken'. Ook zijn er optredens van het Zing je Fit-koor, Rob & Rob en Bjorn & Mieke. Ook kunnen belangstellenden onder begeleiding een wandeling maken langs historische plekjes in het Venrayse centrum. Voor alle bezoekers is er gratis koffie of thee met wat lekkers.

DIT HOUDT ME BEZIG

'Schilderen is voor m

Gé Peterink

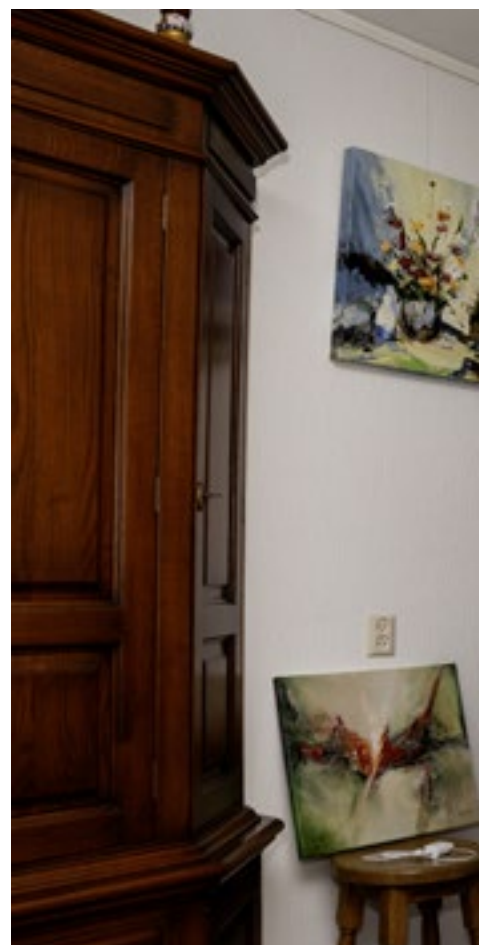
Er zijn veel onderwerpen waarover je met Nelly Geurts-van Dijck (82) gemakkelijk enkele uren volpraat. Welk onderwerp je ook aansnijdt; zij heeft altijd een betrokken, enthousiaste en gefundeerde reactie. Geboren op een boerderij in Lull (nu de Smakterveldweg) als tiende in een rij van elf kinderen, is ze in hart en ziel vooral boerin gebleven. Want hoewel ze al weer jaren in Venray centrum woont, speelt een belangrijk deel van haar gemeenschapsleven zich nog altijd af op 'De Hei'.

Ze was voorbestemd om naar de huishoudschool te gaan, maar vanwege haar goede resultaten op de

Als kind maakte Nelly al tekeningen en verhaaltjes in schoolschriften

lagere school werd het de mulo, met misschien nog wel de pabo in het verschiet. Toen ze verkering kreeg met Herman Geurts uit Heide, die de boerderij van zijn ouders ging overnemen, werd Nelly na haar huwelijk toch boerin. Met veel plezier en uit volle overtuiging. Het was voor Nelly nooit een belemmering om daarnaast nog een eigen creatieve weg te gaan. Als kind maakte ze al tekeningen, gedichtjes en verhaaltjes in eigen schoolschriften, die een soort dagboek vormden.

Later in de avonduren, als het boerenwerk erop zat, begon ze eerst met kalligrafieren: "Ik heb voor bruiloften, jubilea en andere vereni-

Nelly Geurts: "Als ik een schilderij opz

gingsactiviteiten veel oorkondes gemaakt. Totdat het strak binnen de lijntjes werken mij begon te vervelen. Ik kon daar onvoldoende mijn ei in kwijt", zegt ze: "Daarom ben ik eerst op tekenles gegaan, en vervolgens begonnen met aquarelleren. Ik had behoefte aan meer creatieve vrijheid, wilde eigen composities maken en mijn eigen verhaal vertellen. Om mij verder te bekwamen heb ik jarenlang met een vaste groep schilders workshops gevolgd bij de internationaal bekende kunstenaar Bob Tomanovic uit Leiden, die nu in Mill woont en werkt."

Nog steeds actief

Daar schildert Nelly nog steeds samen met een vaste groep kun-

Hij een uiting van mijn gevoel'

et, heb ik altijd een idee in mijn hoofd." Foto: Han Siebers.

stenaars, om haar eigen ideeën uit te werken. Want wie mocht denken dat de 82-jarige Nelly in het verleden leeft als het over schilderen gaat, heeft het behoorlijk mis. Al is het tempo en de omvang iets minder geworden, nog steeds maakt Nelly naast eigen werk, schilderijen in opdracht en presenteert ze zich op kunstmarkten in Venray en wijde omgeving. Gedreven vertelt ze over haar manier van werken: "Als ik een schilderij opzet, heb ik altijd een idee in mijn hoofd. Dat kan van alles zijn: van een fractie van een eerder schilderij dat ik heb gemaakt, een beeld van het heelal tot een gebeurtenis uit mijn leven. Eerst schets ik dan een lijnenstructuur – mijn kalligrafeer- en tekenachtergrond

verloochent zich niet – later vul ik dat in met materialen en vooral met warme kleuren. Dat past bij mijn gevoel voor harmonie in het leven. Dat gebeurt gewoon. Schilderen is voor mij een uiting van mijn gevoel."

Ode aan Herman

Dat veranderde even na het overlijden van haar man Herman in 2013. "Toen heb ik een tijdje niet geschilderd. Maar een bezoek aan de schilderclub in Mill hielp me weer over de drempel. Van het eerste schilderij dat ik toen heb gemaakt, zeiden anderen dat ze konden zien dat ik erg was veranderd na zijn overlijden. En toen ik er nog een keer naar keek, merkte ik pas dat mijn warme kleuren ontbraken. Dat

schilderij markeerde een ingrijpende verandering en tegelijk was het ook een ode aan mijn Herman. Hij steunde me altijd en zei: 'ik heb er geen verstand van', maar ondertussen gaf hij wel zijn mening."

Naast het werk op de boerderij en de passie voor de schilderkunst vond Nelly al die jaren nog tijd om diverse bestuursfuncties te vervullen. Vele jaren notuleerde ze de vergaderingen van het bestuur van de Sint-Petrus' Bandenparochie en verrichtte ze secretariaatswerk in de pastorie in Venray.

Ze is momenteel nog actief bij de volksdansgroep in Heide, waar ze ook wekelijks nog een kaartje legt. En als speler van de Hedse Boulers is ze gemiddeld twee keer in de week actief op de jeu-de-boulesbaan. En bijna verontschuldiging zegt ze dat ze daar nu alleen nog lid is van de wedstrijdcommissie. "Het echte bestuurs- en notuleerwerk laat ik graag aan anderen over."

En dat is ook niet gek. Want met drie kinderen, van wie er een op de huisboerderij in Heide woont en een ander op een boerderij in Geijsteren, volgt ze de actuele ontwikkelingen in de agrarische sector nog dagelijks op de voet. Tel daarbij op nog de zes kleinkinderen - van wie de eersten inmiddels hun buitenlandse studie-ervaringen hebben opgedaan – en je begrijpt dat er veel is om te volgen. Over al deze ontwikkelingen en gebeurtenissen uit haar directe omgeving praat ze met hetzelfde enthousiasme en betrokkenheid en kennis van zaken als over het schilderen.

DE BURGEMEESTER IS OVERSPANNEN

Paul van Meegeren

Afgelopen jaar verschenen er in de media verschillende berichten over burgemeesters die gebukt gingen onder een hoge werkdruk en daarom besloten het ambt neer te leggen. Ook in de eerste helft van de twintigste eeuw kwam het voor dat een burgervader aan stress ten onder ging, maar daarover is veel minder bekend omdat zo'n kwestie voor het grote publiek meestal verborgen bleef. In het geval van Venray kunnen we een uniek kijkje achter de schermen bieden omdat er in het archief een aantal persoonlijke brieven van de burgemeester in kwestie bewaard zijn gebleven.

Het gaat om correspondentie van Oscar van de Loo (1885-1950) die in 1916 op relatief jonge leeftijd tot burgemeester van Venray werd benoemd. De gemeente stond er toen niet best voor. De financiën waren niet op orde en de gemeentelijke administratie maakte een gezapige indruk. Van de Loo ging onmiddellijk aan de slag. In een paar jaar tijd wist hij enorm veel te bereiken: sanering van de gemeentelijke financiën, start van de ontginning van de Peel, stichting van scholen en de verbetering van wegen. Bij al die zaken hield hij de teugels strak in handen, want hij kon moeilijk delegeren. Wat niet meehielp was zijn zwakke gezondheid – Van de Loo kampte met maagproblemen – en zijn enorme plichtsbetrachting die elk pleziertje verbood.

In 1922 was de kaars op. Van de Loo had zo'n zware lichamelijke en misschien ook wel mentale klachten dat hij op doktersadvies gedwongen werd het ambt tijdelijk neer te leggen. Hij trok zich terug

Burgemeester Van de Loo in ambtskostuum (1925).

Foto: gemeentearchief Venray.

in hotel Frau Emma in Meran of Merano in de Italiaanse provincie Zuid-Tirol. Tijdens zijn verblijf aldaar schreef hij een aantal brieven aan gemeentesecretaris Van Haaren, die een bijzonder inkijkje geven in zijn ziel.

Op 21 oktober 1922 schreef hij aan Van Haaren: 'Het liefst zoude ik vandaag nog naar Venray terugkeren en mijn werkkring hervatten... Ik zal evenwel nog wat geduld moeten hebben, want ik voel heel goed, dat ik nog lang niet de oude ben... Ja, ik wil een ding zeggen, ik heb eigenlijk in de zes en half jaar dat ik te Venray ben mijn gehele gezondheid voor de gemeente opgeofferd zonder enige overdrijving ... En toch heb ik daarvan ook nu geen ogenblik spijt. In zeer moeilijke tijden heb ik onder zeer ongunstige omstandigheden mijn ambt aanvaard en ik heb getracht de zaak in orde te brengen zonder overma-

tige vermeerdering van personeel en het betrachten van de nodige zuinigheid. Ik heb steeds op het standpunt gestaan, dat wanneer ik van de ambtenaren van de hoogste tot de laagste meer eiste vaak dan vlijt en bekwaamheid in de gewone bureau-uren, ik in alles, ook in werkracht en ijver dit voorbeeld had te geven'.

Van de Loo wilde op zijn hersteladres liever niet de Peel en Maas ontvangen. Want wat hij daarin zou lezen kon hem alleen maar ongerust maken. En je kon nooit zeker weten of het weekblad wel een juiste voorstelling van zaken gaf!

Eind 1922 was Van de Loo voldoende hersteld om zijn functie weer op te pakken. Met ijzeren wilskracht vervulde hij nog zestien jaar zijn ambt om uiteindelijk in 1938 om gezondheidsredenen terug te treden.

tuin keuten van loon hoveniers.

[Dé groene handen voor senioren!]

Onbezorgd genieten?
Keuten van Loon is uw helpende hand met klussen voor Tuin & Huis, zodat u onbezorgd kunt genieten. Al 50 jaar een vertrouwd gezicht!

Informeer naar de mogelijkheden en begin met een goed en gratis gesprek.
[T] (0478) 54 63 39 [E] info@keutenvanloon.nl [I] www.keutenvanloon.nl

HET JUISTE ADRES VOOR UW OGEN

BRILLEN | LENZEN | OPTOMETRIE | ORTHOPTIE

www.mijlingoptiek.nl
VENRAY | Passage 5 5801 BR | t: 0478-58 34 40

DE HALVE MAAN

Het was druk, heel druk. Op het terras voor de brouwerij waren alle tafeltjes en stoeltjes bezet en stond er iemand op om het terras te verlaten, dan was zijn tafel direct weer bezet. De horeca deed goede zaken. De meeste mannen en een enkele vrouw dronken Brugse Zot van de tap. De Straffe Hendrik, op fles, was ook aanwezig. Een constante stroom van bezoekers liep naar de ingang van de brouwerij. Veel toeristen, aan kleding en rugzakken te zien, en ook veel jongeren. Omdat de groeiende aandacht voor de producten van de brouwerij meer ruimte behoefde, liet de brouwerij een pijpleiding van drie kilometer dwars door het centrum aanleggen naar een terrein buiten de stad, waardoor bottelen en vervoer op die plek konden plaatsvinden. Dat scheelde heel wat voertuigbewegingen door het smalle centrum, goed voor het milieu. De man naast ons zat eenzaam achter zijn tafel, aan zijn tweede zot.

Een echte genietter

“Ja, ik kom hier regelmatig, ik woon niet ver hiervandaan. Ik kijk graag naar al die mensen die hier komen proeven. Ik ben best trots op ons bier, mag ik wel zeggen. Er zijn natuurlijk veel meer brouwerijen in ons land, maar dit is toch wel een heel speciale zo in het centrum van de stad. Thuis drink ik ook wel eens een fleske, maar vers van de tap is toch het lekkerst. Kijk naar die schuimkraag, goed tappen is ook een kunst. Nee, de vrouw krijg ik niet mee, die houdt niet van bier. Het remt mij af om hier te vaak te komen. Maar vandaag, met deze temperatuur, kon niets mij stoppen. U bent Nederlander, kan ik horen. Ook een speciaalbierliefhebber? Zijn er al zoveel nieuwe brouwerijen bij jullie, meer dan 900? Hoe wil je die allemaal proeven, daarvoor ontbreekt toch de tijd? Wij kennen hier maar enkele van jullie bieren, ik denk vooral de grote merken. Voor zover ik die heb geproefd, verslaan zij niet onze bieren. Vroeger was dat anders, toen Stella Artois ons nog hoofdpijn bezorgde. Daarom ben ik overgestapt op de speciaalbieren, vooral die van de Trappisten en de andere abdijbieren. Maar hebben wij al geproost, op het goede leven? Bij deze dan, dat we nog lang mogen genieten.”

Mijn glas was leeg, dat van mijn vrouw ook, hoog tijd om plaats te maken voor anderen. Wij groetten onze Belgische biermaat en zochten de drukte van de straat weer op.

Jonathan

'PRAAT EROVER'

De campagne 'Praat erover' van Buur.thuis krijgt in het najaar een vervolg in de gemeente Venray. De boodschap blijft hetzelfde: 'Denk na over wat je nu kunt doen om ervoor te zorgen dat je lang en fijn kunt (blijven) wonen in gemeente Venray. Hulp nodig? Praat erover'.

Nieuw in deze fase zijn de opvallende driehoeksborden die in het straatbeeld verschijnen. Ook delen senioren verhalen in interviews die laten zien hoe praten écht verschil kan maken. Daarnaast wordt de campagne versterkt met advertenties, zodat de boodschap nog meer inwoners bereikt. Buur.thuis is een samenwerkingsverband van meer dan 20 partners, waaronder gemeenten, woningcorporaties, welzijns- en zorgorganisaties. Zij bundelen hun krachten om een sociaal netwerk en een ondersteunende omgeving in Venray te ver-

sterken. Ook de Centrale van Seniorenverenigingen Venray is erbij betrokken. Voor meer informatie: buur.thuisvenray.nl

'EXTRA ACTIVITEITEN IN VAKANTIE'

Henk Raedts, voorzitter van de Centrale van Seniorenverenigingen Venray, doet een oproep aan alle afdelingen om in de vakanties extra activiteiten voor ouderen te organiseren.

Raedts pleit ervoor dat lokale seniorenverenigingen dit nader onderzoeken. Zomereenzaamheid is een serieus probleem voor veel senioren. In de zomer, als veel mensen op vakantie zijn, kunnen ouderen zich extra eenzaam voelen. Volgens de Centrale-voorzitter kan het organiseren van vakantie-activiteiten dit vervelende gevoel tegengaan.

DAG VAN DE SENIOREN

De commissie Dag van de Senioren heeft het programma voor de Dag van de Senioren rond. Met optredens van het Senioren Orkest, Mia Dekkers, De Fuchsia's en Toon Brekelmans denkt de commissie weer goed voor de dag te komen. Om organisatorische redenen is er geen loterij meer.

De middag begint om 12.30 uur met een inloop-halfuurtje met koffie en cake, in beide foyers. De grote zaal gaat om een uur open en om half twee begint de voorstelling. Gezien de prijsstijgingen kost een kaartje nu € 15,00. Hierbij zitten wel twee gratis consumptiebonnen. Na afloop kunt u gezellig napraten. De kaartverkoop is voor ouderen in Venray op 4 en 5 september in De Kemphaan tussen 10.00 en 12.00 uur. Voor de kerkdorpen gaat dit weer via de plaatselijke ouderenvereniging.

Tworby Testdag

WOENSDAG 17 SEPTEMBER VAN 14:00 TOT 17:00 UUR

GO
tworby

Eindeloos fietsplezier

+31 (0) 85 064 2009

info@tworby.nl

www.tworby.nl

 DEKKERS
fietsen met een lach

Heb jij ook behoefte aan meer stabiliteit tijdens het fietsen en heb je nog een goede fiets? Verbeter jouw fiets met ons unieke Tworby systeem!

Kom langs voor een vrijblijvende proefrit en ervaar het fietsen op drie wielen, mogelijk onder begeleiding van een ergotherapeut.

Dekkers Tweewielers
Gagel 12
5861 CZ Wanssum

Scan de QR-code en verzeker jezelf van een proefrit.

Pannenkoekenhuis De Perdstal
Kempweg 164 5801 VV Venray
0478-206206
info@deperdstal.nl

FYSIOSPORT BUITENLUST

Wilt u ook graag op een verantwoorde manier aan uw gezondheid werken?

FysioSport Buitenlust is ideaal om op een leuke en ontspannen manier uw kracht en conditie op te bouwen.

Kom sporten in onze moderne trainingsruimte onder begeleiding van professionele fitnesstrainers!

0478 550 156

www.fysiotherapievenray.nl

VERKIEZING TOEGANKELIJKHEID

In september houdt de werkgroep Toegankelijkheid van het Gehandicapten Platform Venray (GPV) in samenwerking met Venray Bloeit een verkiezing voor de meest toegankelijke winkel, horeca of andere accommodatie (schouwburg, museum, bibliotheek, etc.).

Een toegankelijke winkel, horeca of andere accommodatie is niet alleen drempelvrij, maar ook gastvrij en behulpzaam. Het personeel staat klaar om iedereen, ongeacht beperking, te verwelkomen. Een vakjury kiest uit alle inzendingen vijf winkels en vijf horecagelegenheden/accommodaties en brengt er ook een bezoek aan. Op vrijdag 17 oktober worden de winnaars in de raadszaal van het Venrayse gemeentehuis bekendgemaakt. Verdere informatie volgt via onder meer de website van het GPV. Een stem uitbrengen kan via het e-mailadres verkiezingen@gehandicaptenplatformvenray.nl

VRIJHEIDSVUUR

Op donderdag 18 en vrijdag 19 september is Venray gastgemeente van het Vrijheidsvuur, een jaarlijkse herdenking van de bevrijding van Zuid-Oost Brabant en Noord-Limburg in 1944. Lopers van ATV Venray halen op 18 september het vuur op in Eindhoven en brengen het vervolgens naar de Grote Kerk, waar het vuur overnacht. Op 19 september om 18.50 uur wordt het vuur vanuit de Venrayse kerk naar het Raadhuisplein gebracht.

Daar ontsteekt burgemeester Michiel Uitdehaag om 19.00 uur het Vrijheidsvuur. Daarna ontvangen burgemeesters van elf Peelgemeenten een fakkel, waarmee het vuur zich symbolisch verspreidt. De ceremonie wordt ondersteund door gilden, schutterijen, veteranen, Firebrigade Pipes & Drums, Danshuis Venray, zanger Guus Vreugdewater met zijn dochter Loïs, sprekers waaronder Frans van de Pas en een colonne van militaire voertuigen. Publiek is welkom.

Uw partner als het om uw tanden gaat!

Voor een nieuwe prothese kunt u rechtstreeks bij ons terecht. Vergoedingen kunnen voor alle verzekeringen geregeld worden. Ons laboratorium is ook gespecialiseerd in implantaatprothesen. Voor meer informatie kunt u geheel vrijblijvend bij ons terecht.

Custers
tandtechnisch laboratorium

Sinds 1970

Oirloseweg 4

Tel: 0478-581997

info@ttlcusters.nl

5807 EG Oostrum

Fax: 0478-589335

www.ttlclusters.nl

kronen

implantaten

prothesen

frames

De vrijwillige Ouderenadviseurs zijn bereikbaar via een informatiepunt en ouderenverenigingen

Blitterswijck

KBO Blitterswijck	kboblitterswijck@gmail.com	06-2224 3302
Wies Hamstra	wieshamstra@gmail.com	06-2170 2753
Tiny Aerts	tiny_aerts@hotmail.com	0478-532 557

Castenray

Ilen Janssen-Derks	lenderks62@gmail.com	06-2221 1426
--------------------	----------------------	--------------

Geijsteren

WMO werkgroep

KBO Geijsteren	kbogeijsteren@outlook.com	0478-532 290
Truus Kempen	truus64kempen@gmail.com	06-4054 3972

Heide

KBO Heide	info@kboheide.nl	0478-510 316
-----------	------------------	--------------

Leunen

KBO Leunen	kboleunen@outlook.com	
------------	-----------------------	--

Merselo

Senioren Merselo	seniorenmerselo@gmail.com	0478-546 479
Maatschappelijk Dorps Ondersteuner		
Jacqueline Bonants	MDOMerselo@gmail.com	06-1778 3947

Oirlo

Seniorenvereniging	ansbastiaans@ziggo.nl	06-3083 4627
--------------------	-----------------------	--------------

Oostrum

VOS Oostrum	secre.vos.oostrum@outlook.com	06-5785 6776
-------------	-------------------------------	--------------

Venray

KBO Venray	secretariaat@kbovenray.nl	0478-585 861
Amina Sebbar	amina.sebbar@gmail.com	06-4840 9221
Francien Gielen	francien.gielen@ziggo.nl	06-2099 7687

Veulen

KBO Veulen	gerrit.riek.reintjes@gmail.com	0478-568 880
------------	--------------------------------	--------------

Wanssum

Wanssum Info Punt

KBO Wanssum	secretariaat@kbowanssum.nl	06-1317 2540
René Rijpma	renerijpma@hotmail.com	0478-511 186

Ysselsteyn

KBO Ysselsteyn-Vredepeel		
kboyss-vre@outlook.com		06-1002 4378
Mieke Janssen-van Os	janssenhay@home.nl	06-4369 3465

AVDB

Naam: Alardus van den Berg

Geboren: 1885

Gewoond: Venray

Overleden: 1975

Het komt wel eens voor dat initialen als bijnaam worden gebruikt. Een voorbeeld: van 1970 tot 1982 had Sevenum een burgemeester die Jan Reuser heette. Maar tot in wijde omtrek werd hij altijd 'Zimmie' genoemd. Dit, vanwege zijn voorletters, waarmee hij ondertekende: JIM.

Een eeuw geleden gebeurde dit ook met pater Alardus van den Berg van de Franciscanen in Venray. Zijn medebroeders noemden hem in 1926 een tijdlang 'AvdB', in plaats van Alardus. Het waren gewoon zijn initialen, maar de paters doelden plagerig op een betekenis, die zij bedacht hadden: 'Aanstoker van de Brand'.

In 1925 gingen het klooster en de Paterskerk namelijk in vlammen op. Waarschijnlijke oorzaak (er zijn ook andere lezingen): een pot gloeiende kolen, waarmee destijds ruimtes of bijvoorbeeld een strijkijzer verwarmd werden. Koster Alardus (op de foto tussen de resten van de uitgebrande kerk) gaf later toe dat hij deze pot om een of andere reden even op het houten trapje tussen bibliotheek en kerk had gezet en daarna was vergeten deze weg te halen.

Foto: RooyNet.

Hotel Asteria Venray

Uw speciale evenement is bij ons in goede handen!

Jubileum | Familiediner | Condoleances | Koffietafels
www.asteria.nl | info@asteria.nl | 0478 511466

lets te organiseren?

Zakelijke events

Feesten en partijen

Openbare activiteiten

Verenigingsleven

Neem contact op via horeca@debaank.nl voor de mogelijkheden.

De Baank | debaank | www.debaank.nl

PUZZEL EN WIN!

1	2	3	4		5	6	7	8		9	10	11	12	13
14				15		16			17		18			
19					20		21			22		23		
	24			25		26		27			28		29	
30			31		32		33		34			35		
		36		37		38		39		40			41	
42	43		44		45		46		47		48			
49		50		51		52				53		54		55
	56		57		58				59		60		61	
62				63		64		65		66		67		
		68			69		70		71		72		73	
74	75		76			77		78		79		80		
81		82		83			84		85		86			87
88			89		90			91		92				
93						94					95			

© Persbelangen P1175

22	11	90	68	72	88	9	5	40	14	3
----	----	----	----	----	----	---	---	----	----	---

Geert Giesbertz uit Blitterswijck is de winnaar van de puzzel die in de vorige editie van De Schakel schitterde. Hij was een van de tientallen lezers die de puzzel met het juiste antwoord oplosten en instuurden naar onze redactie. De juiste oplossing was: feestvarken.

De winnaar heeft de cheque voor de bijbehorende prijs (koffie en vlaai voor twee personen in Asteria) inmiddels ontvangen van onze redactie.

Ook in deze editie is weer een nieuwe puzzel opgenomen. Om kans te maken op de prijs mail de oplossing van de puzzel naar puzzel@cvs-venray.nl. Onze redactie wenst u weer veel puzzelplezier.

PUZZEL

HORIZONTAAL:

1 stalafval, 5 strook lichtgevoelig materiaal, 9 vermaak, 14 buitengewoon, 16 condens, 18 lang, 19 verkorte handtekening, 21 kluwen, 23 kern van een vrucht, 24 compagnon (afk.), 25 inzinking, 27 kneepje, 29 spil, 30 zui-lengang, 32 kalm!, 34 soort bier, 36 pluspunt, 38 zoen, 40 middagpauze, 42 voegwoord, 44 grappig verhaaltje, 46 wiel, 48 rond voorwerp, 49 opening, 51 aankoopbedrag, 54 platvis, 56 bovenste deel van iets, 58 plezier, 59 horizon, 61 bolgewas, 62 portemonnee, 64 vogel, 66 schutsluis, 68 diefstal, 70 goedzak, 72 paal, 74 millimeter, 76 voorval, 78 dansfeest, 80 zangnoot, 81 pub, 83 achterbuurt, 85 bouwstijl, 88 guitig, 90 honderd jaar, 92 betaalloket, 93 kort verhaal, 94 goedkeuring, 95 schrede.

VERTICAAL:

1 lel, 2 precies, 3 melasse, 4 bospad, 6 idem (afk.), 7 verf, 8 penning, 10 centimeter (afk.), 11 afgebeten stuk, 12 Engelse zwaardlelie, 13 prullaria, 15 schaalvormige bak, 17 gooi, 20 zevende toon, 22 boeket, 26 klein kind, 28 gezelschap, 30 mist en rook, 31 deel van het lichaam, 33 overschot, 35 ijdeltuit, 37 bovendien, 39 verlaat, 41 het wezenlijke, 43 nep, 45 aardkluit, 47 scheepswerkplaats, 50 rondreis, 52 familielid, 53 erediens, 55 kleurnuance, 57 hoogleraar, 60 koosnaam voor moeder, 62 tropisch gras, 63 gebak, 65 voorvoegsel, 67 pijniger, 69 verkeersopstopping, 71 vertraging in een netwerk, 73 drukte, 75 sappig, 77 pluk, 79 haarkrul, 82 dun takje, 84 deel van een gevel, 86 buidel, 87 overdekking, 89 vogel, 91 soort verzekering.

Peters Auto's en Campers

Wij doen alles voor uw auto en camper!

Agrobaan 7 | 5813 EB Ysselsteyn
Tel: 0478 54 22 11 | info@bcspeters.nl

bcspeters.nl

DUIJF & VAN DER VEN
Uitvoeren

Op de grens van leven en dood heb je een gids nodig iemand die je begrijpt En luistert naar jouw verdriet en alle vragen

Prinses Irenestraat 21 | 5802 BS Venray
0478 57 14 42 | 06 23 70 22 10
dag en nacht bereikbaar | www.duijfvandervenn.nl

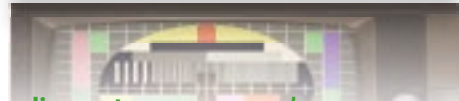

Gekluisterd aan de buis

WAT WEET U DAAR NOU VAN?

In de rubriek Gekluisterd aan de Buis beschrijft de redactie samen met de lezers radio- en tv-programma's van vroeger. U hebt vast een herinnering aan een programma? Keek u er samen met de burens naar, onder het genot van koffie of een ander drankje? Was u jarig op de dag van de eerste uitzending, had u een hekel aan die stem op de radio? Of wilt u gewoon een ander programma besproken hebben? Schrijf dan naar Leo Broers, Reigersbek 5, 5803 KJ, Venray of mail naar Leo.Broers@home.nl

HET SPANNENDE HOORSPEL

Jaques Penris

Toen de wereld nog verstoken was van televisie, pakweg voor 1955, was een hoorspel de manier om een spannend verhaal te brengen. Drommen mensen zaten weken achtereen op een bepaalde tijd klaar, als het verhaal verder ging en telkens werd het weer op een spannend moment ('cliffhanger' op zijn Engels) afgebroken.

In het begin van de radiotijd werd gewoon een verhaal verteld, voorgelezen aan kleuters bijvoorbeeld. Om het spannend en echt te maken werden de stemmen door daartoe opgeleide toneelspelers ingesproken. Schrijvers maakten scripts met aanwijzingen voor de ten gehore te brengen geluiden. Die geluiden werden nagebootst: als een open deur dicht moest hoorde je altijd gepiep, gevolgd door het geluid van een dichtslaande deur. Iemand die door het grind moest: een bakje met kiezels deed wonderen. Moest iemand bellen, dan hoorde je de draaischijf steeds teruglopen. Er waren speciaal mensen voor die deze geluiden zo echt mogelijk moesten laten horen op het juiste

moment. Het moest zo gespeeld worden dat het voor de luisteraars als 'echt gebeurend' werd ervaren. Als het goed werd gedaan, kon de luisteraar het helemaal voor zich zien gebeuren. Vooral voor de jeugd was er elke week een hoorspel.

Voor de naoorlogse jeugd was er op zondagnamiddag het hoorspel 'Monus de man van de maan' over ruimtevaarders die op de maan ontdekken dat daar menselijke wezens wonen. En daarna 'Sprong in het Heelal' over een echte ruimte-reis. Volwassenen konden zich ook al voor de oorlog ontspannen bij detective 'Paul Vlaanderen' of 'De Familie Doorsnee'. De televisie heeft veel verdreven. Maar de cassettebandjes brachten weer veel terug. Als wij vroeger naar opa en oma reden (van Overijssel naar Midden-Limburg, bijna drie uur rijden in die tijd) zetten we zo'n bandje op met Bambi of het Oink-beest. Onze kinderen waren stil, tot het echt zielig werd, dan zaten ze alle twee te snikken en te snotteren op de achterbank.

Well(e)s

Het strafte wat de wereld op het

De geluidenmakers.

gebied van de hoorspelen heeft meegemaakt, was in de Verenigde Staten het hoorspel 'The war of the Worlds', als boek geschreven door H.G. Wells als roman, maar tot hoorspel omgebouwd door Orson Welles. Het handelde over een invasie van Marsmannetjes op de aarde, die de heerschappij over de aarde kwamen overnemen. Welles deed voorkomen dat journalisten verslag deden van die gebeurtenis. Het werd zo overtuigend gedaan dat veel Amerikanen geloofden dat het echt was. Er ontstond paniek en een massahysterie. Radiozender CBS ontsnapte aan gerechtelijke vervolging door erop te wijzen dat aan het begin van het hoorspel steeds was gewaarschuwd dat het echt niet echt was.